

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра менеджменту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної роботи
_____ Мальований М.І.
“ _____ ” _____ 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МЕНЕДЖМЕНТ»

Освітній ступінь **бакалавр**
Спеціальність **073 «Менеджмент»**
факультет **менеджменту**

Робоча програма з дисципліни «**Менеджмент**» для здобувачів вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент». – Умань: Уманський НУС, 2019. – 20 с.

Розробник: к.е.н., доцент кафедри менеджменту

_____ Гоменюк М.О.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту

Протокол від “ ____ ” _____ 20__ року № ____

Завідувач кафедри _____ Новак І.М.

“ ____ ” _____ 20__ року

Схвалено науково-методичною комісією факультету менеджменту

Протокол від. “ ____ ” _____ 20__ року № ____

“ ____ ” _____ 20__ року Голова _____
(підпис)

(Гоменюк М.О.)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань <u>07 «Управління і адміністрування»</u>	Обов'язкова	
	Спеціальність <u>073 «Менеджмент»</u>		
Модулів – 2		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 5		3-й	4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – курсозна робота		Семестр	
Загальна кількість годин – 180		1, 2-й	4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 4	Освітній ступінь: бакалавр	Лекції	
		66 год.	12 год.
		Практичні, семінарські	
		66 год.	12 год.
		Самостійна робота	
48 год.	156 год.		
		Вид контролю: екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

- для денної форми навчання – 275;
- для заочної форми навчання – 15,4.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Головною метою вивчення дисципліни «Менеджмент» є формування у майбутніх менеджерів сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.

Завданням вивчення дисципліни «Менеджмент» є набуття таких компетентностей:

інтегральної:

– здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

загальних:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до проведення досліджень на відповідному рівні;
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність).

спеціальних (фахових):

- здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.
- здатність визначати перспективи розвитку організації
- вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.
- здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту
- здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.
- здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.
- здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

Програмними результатами вивчення дисципліни «Менеджмент» є:

- демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства
- демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
- описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
- виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.
- виявляти навички організаційного проектування.

– застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

– демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

– мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.

– оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

– виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

У результаті вивчення дисципліни «Менеджмент» студенти повинні **знати:**

- сутність основних понять і категорій менеджменту та управління;
- історія розвитку менеджменту;
- принципи та функції менеджменту;
- суть організації та взаємозв'язку їх внутрішніх елементів та зовнішнього середовища;
- система методів управління;
- зміст процесів та технології управління;
- основи планування, здійснення мотивування та контролювання;
- зміст та характеристика основних типів організаційних структур управління;
- прийняття рішень у менеджменті;
- інформаційне забезпечення процесу управління;
- керівництво та лідерство, стилі управління;
- теорія конфліктів;
- організаційна культура;
- етика відповідальності у менеджменті;
- ефективність управління.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **вміти:**

- визначити місію та цілей;
- аналізувати та будувати різні типів організаційних структур управління організації;
- налагоджувати ефективні комунікації у процесі управління;
- здійснювати делегування;
- технологію розроблення, прийняття та реалізації управлінських рішень;
- здійснювати профілактику та вирішення конфліктів;
- визначати та оцінювати ефективності менеджменту.

2. Програма навчальної дисципліни ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ

Тема 1. Сутність та роль менеджменту

1. Поняття організації.
2. Сутність менеджменту.
3. Сучасне визначення менеджера. Класифікація менеджерів.
4. Суть роботи менеджера.

Тема 2. Методологічні підходи до вивчення менеджменту

1. Предмет, об'єкт і суб'єкт менеджменту.
2. Методи дослідження у менеджменті.
3. Закони, закономірності та принципи менеджменту.

Тема 3. Еволюція управлінської думки

1. Історичні передумови виникнення менеджменту.
2. Систематизований погляд на управління.
3. Підхід на основі виділення різних шкіл.
4. Процесний підхід в менеджменті.
5. Системний підхід в менеджменті.
6. Ситуаційний підхід в менеджменті.
7. Сучасні підходи та концепції в менеджменті.

Тема 4. Соціальна відповідальність бізнесу та етика менеджменту

1. Суть поняття соціальної відповідальності.
2. Соціальна відповідальність бізнесу: аргументи “за” і “проти”.
3. Етика менеджменту: поняття, підходи та фактори, що впливають на етику менеджменту.
4. Способи підвищення морально-етичних стандартів працівників.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ФУНКЦІЇ ТА МЕТОДИ МЕНЕДЖМЕНТУ

Тема 5. Планування як загальна функція менеджменту

1. Сутність та цілі планування.
2. Типи планів.
3. Ситуаційні фактори в плануванні.
4. Критика формального планування.
5. Цілі як основа планування.

Тема 6. Організування як загальна функція менеджменту

1. Суть понять структури і схеми організації.
2. Види організаційних схем.
3. Технології, засоби комунікації та організаційна схема.

Тема 7. Мотивація як загальна функція менеджменту

1. Суть мотивації.
2. Ранні теорії мотивації.
3. Сучасні мотиваційні теорії.
5. Формування мотиваційного механізму управління поведінкою працівників.

Тема 8. Контроль як загальна функція менеджменту

1. Сутність і зміст контролю
2. Види контролю
3. Етапи процесу контролю.

Тема 9. Регулювання як загальна функція менеджменту

1. Планування оперативних управлінських робіт.
2. Оперативне регулювання і контролювання ходу робіт.

Тема 10. Методи менеджменту

1. Сутність методів менеджменту
2. Адміністративні методи
3. Економічні методи
4. Соціально-психологічні методи

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. СПОЛУЧНІ ПРОЦЕСИ В МЕНЕДЖМЕНТІ

Тема 11. Процес управління

1. Сутність процесу управління організаціями.
2. Технологія процесу управління.

Тема 12. Прийняття рішень – сутність роботи менеджера

1. Процес прийняття рішень.
2. Характер процесу прийняття рішень.
3. Прийняття рішень: раціональність, обмежена раціональність та інтуїція.
4. Типи проблем та рішень.
5. Умови прийняття рішень.
6. Стили прийняття рішень.

Тема 13. Моделі і методи прийняття рішень

1. Поняття та необхідність моделювання.
2. Типи моделей.
3. Процес побудови моделі.
4. Загальні проблеми моделювання.
5. Моделі прийняття рішень.
6. Методи прийняття рішень
7. Методи прогнозування.

Тема 14. Інформація та комунікації в менеджменті

1. Процес комунікацій і ефективність управління.
2. Комунікаційний процес: сутність, елементи та етапи.
3. Міжособистісні комунікації.
4. Організаційні комунікації.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ОСНОВИ ПОВЕДІНКИ

Тема 15. Основи поведінки

1. Поняття, сфера й цілі дослідження організаційної поведінки.
2. Відношення й узгодженість. Теорія внутрішнього конфлікту.
3. Особливості характеру: індикатор типу Майерса-Бріггса і п'ятиелементна модель особистості.
4. Прогнозування поведінки працівників на основі рис характеру.
5. Теорія відповідності характеру й роботи Джона Холланда.
6. Сприйняття: поняття й фактори, що впливають на нього. Теорія приписування.
7. Спрощені методи, що використовуються при оцінці людей.
8. Придбання знань: інструментальне обумовлювання та соціальне навчання.
9. Зміна поведінки як інструмент менеджменту.

Тема 16. Поняття про групи та команди

1. Поняття групи. Етапи розвитку групи.
2. Групи: основні концепції.
3. Переваги й недоліки прийняття групових рішень.
4. Ефективність і результативність процесу прийняття групових рішень.
5. Методи підвищення ефективності процесу прийняття групових рішень.
6. Поняття та типи команд.
7. Формування ефективних команд.
8. Управління командами.

Тема 17. Керівництво та лідерство

1. Теорії лідерства.
2. Поведінковий підхід до лідерства.
3. Стили лідерства за Р. Лайкертом.
4. «Управлінська решітка».
5. Ситуаційні підходи до ефективного лідерства.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕНЕДЖМЕНТУ**Тема 18. Ефективність управління**

1. Ефективність менеджменту організації, критерії і методи її оцінювання
2. Оцінювання ефективності діяльності структурних підрозділів менеджменту організації

Тема 19. Організаційні зміни та організаційний розвиток

1. Організаційний розвиток.
2. Планування організаційних змін.
3. Управління організаційними змінами.

4. Структура навчальної дисципліни «Менеджмент»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади вивчення менеджменту												
Тема 1. Сутність та роль менеджменту	10	4	4	–	–	2	10	–	–	–	–	10
Тема 2. Методологічні підходи до вивчення менеджменту	6	2	2	–	–	2	10	2	–	–	–	8
Тема 3. Еволюція управлінської думки	12	4	4	–	–	4	9	–	1	–	–	8
Тема 4. Соціальна відповідальність бізнесу та етика менеджменту	12	4	4	–	–	4	13	2	1	–	–	10
Разом за змістовим модулем 1	40	14	14	–	–	12	42	4	2	–	–	36
Змістовий модуль 2. Функції та методи менеджменту												
Тема 5. Планування як загальна функція менеджменту	10	4	4	–	–	2	8	–	–	–	–	8
Тема 6. Організування як загальна функція менеджменту	10	4	4	–	–	2	11	2	1	–	–	8
Тема 7. Мотивація як загальна функція менеджменту	12	6	4	–	–	2	12	2	2	–	–	8
Тема 8. Контроль як загальна функція менеджменту	8	2	4	–	–	2	10	–	1	–	–	8
Тема 9. Регулювання як загальна функція менеджменту	6	2	2	–	–	2	8	–	–	–	–	8
Тема 10. Методи менеджменту	10	4	4	–	–	2	11	1	2	–	–	8
Разом за змістовим модулем 2	56	22	22	–	–	12	61	5	6	–	–	48
Змістовий модуль 3. Сполучні процеси в менеджменті												
Тема 11. Процес управління	6	2	2	–	–	2	10	–	–	–	–	10
Тема 12. Прийняття рішень – сутність роботи менеджера	12	4	4	–	–	4	13	1	2	–	–	10
Тема 13. Моделі і	8	2	2	–	–	4	10	–	–	–	–	10

методи прийняття рішень												
Тема 14. Інформація та комунікації в менеджменті	8	2	2	–		4	10	–	–	–	–	10
Разом за змістовим модулем 3	34	10	10	–		14	43	1	2	–	–	40
Змістовий модуль 4. Основи поведінки												
Тема 15. Основи поведінки	10	4	4	–		2	10	–	–	–	–	10
Тема 16. Поняття про групи та команди	10	4	4	–		2	10	–	–	–	–	10
Тема 17. Керівництво та лідерство	10	4	4	–		2	12	–	2	–	–	10
Разом за змістовим модулем 4	30	12	12	–		6	32	–	2	–	–	30
Змістовий модуль 5. Ефективність менеджменту												
Тема 18. Ефективність управління	10	4	4	–	–	2	10	–	–	–	–	10
Тема 19. Організаційні зміни та організаційний розвиток	10	4	4	–	–	2	10	–	–	–	–	10
Разом за змістовим модулем 5	20	8	8	–	–	4	20	–	–	–	–	20
Модуль 2												
Курсова робота												
Усього годин	180	66	66	–	–	48	180	10	12	–	–	158

5. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ			
1	Тема 1. Сутність та роль менеджменту Поняття організації. Сутність менеджменту. Сучасне визначення менеджера. Класифікація менеджерів. Суть роботи менеджера.	4	–
2	Тема 2. Методологічні підходи до вивчення менеджменту Предмет, об'єкт і суб'єкт менеджменту. Методи дослідження у менеджменті. Закони, закономірності та принципи менеджменту.	2	–
3	Тема 3. Еволюція управлінської думки Історичні передумови виникнення менеджменту. Систематизований погляд на управління. Підхід на основі виділення різних шкіл. Процесний підхід в менеджменті. Системний підхід в менеджменті. Ситуаційний підхід в менеджменті. Сучасні підходи та концепції в менеджменті.	4	1
4	Тема 4. Соціальна відповідальність бізнесу та етика менеджменту Суть поняття соціальної відповідальності. Соціальна відповідальність бізнесу: аргументи “за” і “проти”. Етика менеджменту: поняття, підходи та фактори, що впливають на етику менеджменту. Способи підвищення морально-етичних стандартів працівників.	4	1
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ФУНКЦІЇ ТА МЕТОДИ МЕНЕДЖМЕНТУ			
5	Тема 5. Планування як загальна функція менеджменту Сутність та цілі планування. Типи планів. Ситуаційні фактори в плануванні. Критика формального планування. Цілі як основа планування.	4	–
6	Тема 6. Організування як загальна функція менеджменту Суть понять структури і схеми організації. Види організаційних схем. Технології, засоби комунікації та організаційна схема.	4	1
7	Тема 7. Мотивація як загальна функція менеджменту Суть мотивації. Ранні теорії мотивації. Сучасні мотиваційні теорії. Формування мотиваційного механізму управління поведінкою працівників.	4	2
8	Тема 8. Контроль як загальна функція менеджменту Сутність і зміст контролю. Види контролю. Етапи процесу контролю.	4	1
9	Тема 9. Регулювання як загальна функція менеджменту Планування оперативних управлінських робіт. Оперативне регулювання і контролювання ходу робіт.	2	–

10	Тема 10. Методи менеджменту Сутність методів менеджменту. Адміністративні методи. Економічні методи. Соціально-психологічні методи.	4	2
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. СПОЛУЧНІ ПРОЦЕСИ В МЕНЕДЖМЕНТІ			
11	Тема 11. Процес управління Сутність процесу управління організаціями. Технологія процесу управління.	2	–
12	Тема 12. Прийняття рішень – сутність роботи менеджера Процес прийняття рішень. Характер процесу прийняття рішень. Прийняття рішень: раціональність, обмежена раціональність та інтуїція. Типи проблем та рішень. Умови прийняття рішень. Стили прийняття рішень.	4	2
13	Тема 13. Моделі і методи прийняття рішень Поняття та необхідність моделювання. Типи моделей. 3. Процес побудови моделі. Загальні проблеми моделювання. Моделі прийняття рішень. Методи прийняття рішень. Методи прогнозування.	2	–
14	Тема 14. Інформація та комунікації в менеджменті Процес комунікацій і ефективність управління. Комунікаційний процес: сутність, елементи та етапи. Міжособистісні комунікації. Організаційні комунікації.	2	–
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ОСНОВИ ПОВЕДІНКИ			
15	Тема 15. Основи поведінки Поняття, сфера й цілі дослідження організаційної поведінки. Відношення й узгодженість. Теорія внутрішнього конфлікту. Особливості характеру: індикатор типу Майерса-Бріггса і п'ятиелементна модель особистості. Прогнозування поведінки працівників на основі рис характеру. Теорія відповідності характеру й роботи Джона Холланда. Сприйняття: поняття й фактори, що впливають на нього. Теорія приписування. Зміна поведінки як інструмент менеджменту.	4	–
16	Тема 16. Поняття про групи та команди Поняття групи. Етапи розвитку групи. Групи: основні концепції. Переваги й недоліки прийняття групових рішень. Ефективність і результативність процесу прийняття групових рішень. Методи підвищення ефективності процесу прийняття групових рішень. Поняття та типи команд. Формування ефективних команд. Управління командами.	4	–
17	Тема 17. Керівництво та лідерство Теорії лідерства. Поведінковий підхід до лідерства. Стили лідерства за Р. Лайкертом. «Управлінська решітка». Ситуаційні підходи до ефективного лідерства.	4	2
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕНЕДЖМЕНТУ			
18	Тема 18. Ефективність управління Ефективність менеджменту організації, критерії і методи її оцінювання. Оцінювання ефективності діяльності структурних підрозділів менеджменту організацій.	4	–

19	Тема 19. Організаційні зміни та організаційний розвиток Організаційний розвиток. Планування організаційних змін. Управління організаційними змінами.	4	–
Всього		66	12

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Сутність та роль менеджменту	2	10
2	Тема 2. Методологічні підходи до вивчення менеджменту	2	8
3	Тема 3. Еволюція управлінської думки	4	8
4	Тема 4. Соціальна відповідальність бізнесу та етика менеджменту	4	10
5	Тема 5. Планування як загальна функція менеджменту	2	8
6	Тема 6. Організування як загальна функція менеджменту	2	8
7	Тема 7. Мотивація як загальна функція менеджменту	2	8
8	Тема 8. Контроль як загальна функція менеджменту	2	8
9	Тема 9. Регулювання як загальна функція менеджменту	2	8
10	Тема 10. Методи менеджменту	2	8
11	Тема 11. Процес управління	2	10
12	Тема 12. Прийняття рішень – сутність роботи менеджера	4	10
13	Тема 13. Моделі і методи прийняття рішень	4	10
14	Тема 14. Інформація та комунікації в менеджменті	4	10
15	Тема 15. Основи поведінки	2	10
16	Тема 16. Поняття про групи та команди	2	10
17	Тема 17. Керівництво та лідерство	2	10
18	Тема 18. Ефективність управління	2	10
19	Тема 19. Організаційні зміни та організаційний розвиток	2	10
Всього		48	158

7. Індивідуальні завдання Курсова робота

Відповідно до навчальних планів підготовки бакалаврів з менеджменту, студенти виконують курсову роботу з дисципліни «Менеджмент».

Виконання курсової роботи є самостійною навчально-науково дослідною роботою студента, яка забезпечує закріплення, поглиблення і узагальнення знань, отриманих студентами при вивченні дисципліни «Менеджмент» й суміжних

дисциплін, та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

Виконана курсова робота повинна продемонструвати оволодіння студентом теоретичними знаннями з менеджменту і спроможність використовувати їх на практиці, аналізуючи стан конкретної проблеми, вміння вносити пропозиції щодо усунення її негативних тенденцій.

Написання курсової роботи має сприяти більш глибокому засвоєнню студентами програмних питань дисципліни. Це вимагає від них самостійного поглибленого вивчення не лише навчальної, але й спеціальної літератури, монографій, статей, що друкуються у періодичних виданнях, наукових збірниках тощо.

Курсова робота має містити елементи наукового пошуку, спрямованого на ефективніше вирішення питань, що вивчаються. Це передбачає проведення комплексного дослідження, яке ґрунтується на проведенні порівняльного аналізу інформації з різних літературних джерел, пошуку та опрацюванні практичних матеріалів відповідно обраної тематики, узагальненні цих даних та формулюванні власних висновків й пропозицій.

Студенту надається право вибору теми курсової роботи з числа визначених або запропонувати свою тему з обґрунтуванням її розробки.

Студенти виконують курсову роботу на основі ретельного вивчення та узагальнення теоретичних положень з відповідних літературних джерел, а також використання фактичних даних, наведених у статистичних щорічниках, науковій літературі, періодичних виданнях та інших джерелах.

План курсової роботи повинен бути складним і містити: вступну частину; основну частину (три розділи, кожен з яких повинен містити не менше двох підрозділів); висновки та пропозиції; список використаних джерел; додатки.

Рекомендована тематика курсових робіт

1. Менеджмент як наука. Основні характеристики сучасного менеджменту.
2. Еволюція управлінської думки. Наукові школи менеджменту та сучасний стан розвитку науки управління в Україні.
3. Сутність і види функцій менеджменту, їх взаємозв'язок та взаємозалежність.
4. Організація та її типи. Умови ефективної діяльності організації.
5. Сутність концепції організаційного розвитку та використання її положень у практиці вітчизняного управління.
6. Система методів управління в організації.
7. Сучасні тенденції і принципи формування структур управління організацією.
8. Аналіз організації праці апарату управління організацією.
9. Оцінка ефективності організаційної структури управління організацією.
10. Внутрішнє середовище організації як базовий чинник здійснення ефективної діяльності: шляхи удосконалення.
11. Складові зовнішнього середовища організації та оцінка їх впливу на реалізацію стратегічних цілей.
12. Особливості планування діяльності підприємства в сучасних економічних умовах.
13. Сутність концепції управління через мотивацію та використання її положень у

практиці вітчизняного менеджменту.

14. Система методів морального стимулювання персоналу організації й основні підходи до її ефективної побудови.

15. Аналіз, оцінка й основні форми матеріального стимулювання персоналу організації.

16. Сутність і зміст контролю в управлінні та його місце в забезпеченні ефективного функціонування організації.

17. Управлінські рішення – основа менеджменту.

18. Аналіз і оцінка ефективності системи прийняття рішень на підприємстві та основні напрямки її оптимізації.

19. Форми влади та їх застосування в сучасних підприємствах.

20. Стили керівництва, їх формування та особливості застосування на підприємстві.

21. Конфлікти та їх подолання.

22. Професійні якості керівника і оцінка ефективності їх реалізації в управлінні сучасною організацією.

23. Організація діяльності керівника та вплив стилю керівництва на результати роботи організації

24. Особливості створення та управління групами у вітчизняних організаціях.

25. Розробка комунікаційної системи для підвищення ефективності управління організацією.

26. Зміст та складові управління соціально-психологічним кліматом у трудовому колективі.

27. Формування і розвиток організаційної культури як чинника ефективного управління в організації.

28. Поняття соціальної відповідальності бізнесу.

29. Підвищення соціальної відповідальності та професійна етика у сучасному менеджменті.

30. Ефективність менеджменту організації і способи її оцінки.

**Критерії оцінювання курсової роботи
відповідно до вимог кредитно-модульної системи**

Критерій за яким оцінюється робота	Рейтинговий бал
1. Перевірка курсової роботи:	70
• відповідність змісту курсової роботи завданню та вимогам навчально-методичних рекомендацій щодо її виконання	45
• самостійність вирішення поставленої задачі, проектного рішення, виконання розрахунків, графіків та таблиць	10
• наявність елементів науково-дослідного характеру	5
• використання комп'ютерних технологій	5
• відповідність стандартам оформлення	5
2. Захист курсової роботи, в тому числі:	30
• доповідь	10
• правильність відповідей на поставлені запитання	20
Всього	100

8. Методи навчання

Реалізація передбачених навчальним планом організаційних форм вивчення дисципліни «Менеджмент» вимагає забезпечити відповідність методики навчання, контролю й оцінювання кредитно-модульній та модульно-рейтинговій системі організації навчального процесу. Це передбачає приведення керівництва навчальною діяльністю студентів на лекційних і практичних заняттях, управління їх самостійною роботою у позааурочний час у відповідність до сучасних принципів взаємодії викладача і студентів.

Вивчення дисципліни «Менеджмент» має реалізовуватися методами, які адекватно відповідають визначеними навчальним планом організаційним формам навчання.

Лекція – це логічно структурований, системний, послідовний і обмежений у часі виклад передбаченого програмою наукового питання, побудований на діалектико - матеріалістичній основі. Лекція дає студентам уявлення про науку в цілому, її методологію, знайомить із основними теоретичними питаннями певної проблеми науки. Лекції не вичерпують предмета науки і покликані закласти основи наукових знань, визначити напрям, основний зміст і характер усіх видів навчальних занять і, головним чином, самостійної роботи студентів. Лекції спонукають студентів до роздумів над науковими проблемами, до пошуку відповідей на запитання, що виникли, до перевірки найцікавіших і найважливіших положень. Під впливом лекції у студентів виробляється певний погляд на науку, її завдання і перспективи, складаються наукові переконання, формується установка на професію, мотивація щодо творчого підходу до неї.

Практичне заняття – це форма навчального заняття, на якому викладач організує для студентів детальний розгляд окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання відповідно до сформованих завдань. Проведення практичного заняття ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – тестах для виявлення ступеня оволодіння студентами необхідних теоретичних положень, наборі завдань різної складності для розв'язання їх студентами на занятті. Вказані методичні засоби готуються викладачем, якому доручено проведення практичних занять, за погодженням з лектором даної навчальної дисципліни.

Практичне заняття включає: проведення попереднього контролю знань, умінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування з їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання. Оцінки, отримані студентом за окремі практичні заняття, зараховуються при виставленні підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

Самостійна робота студента – це самостійна діяльність студента, яку науково-педагогічний працівник планує разом із студентом, але виконує її студент самостійно за завданнями та під методичним керівництвом і контролем викладача без його прямої участі.

9. Методи контролю

Усне опитування.

Письмове опитування.

Складання структурно-логічної схеми теми.

Реферати.

Описові завдання.

Тестування.

Екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти V семестр

	ЗМ1					ЗМ2							Сума
	T1	T2	T3	T4	МК1	T5	T6	T7	T8	T9	T10	МК2	
Кількість балів за змістовий модуль	42					58							100
Кількість балів за темами і модульний контроль – всього	8	8	8	8	10	8	8	8	8	8	8	10	

VI семестр

	ЗМ3					ЗМ4				ЗМ5			Підсумковий контроль	Сума
	T11	T12	T13	T14	МК3	T15	T16	T17	МК4	T18	T19	МК5		
Кількість балів за змістовий модуль	30					30				10			30	100
Кількість балів за темами і модульний контроль	5	5	5	5	10	7	8	7	8	2	3	5		

Розподіл балів за виконання курсової роботи

Виконання курсової роботи	Захист курсової роботи	Сума
70	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Гоменюк М.О. Методичні вказівки щодо організації самостійної роботи з дисципліни «Менеджмент» для студентів напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент». Частина 1. – Уманський НУС, 2015 р. – 64 с.
2. Гоменюк М.О. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Менеджмент» для студентів напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент» – Уманський НУС, 2017 р. – 28 с.

12. Рекомендована література**Базова**

1. Абчук В.А. Азбука менеджмента / В.А. Абчук – СПб.: Союз, 1998. – 272 с.
2. Андрушків Б.М. Основи менеджменту / Андрушків Б.М., Кузьмін О.Є. – Львів: Світ. – 1995.
3. Баєва О.В. Основи менеджменту: практикум: Навч. посібник. / Баєва О.В., Новальська Н.І., Згалат-Лозинська Л.О.– К.: Центр учбової літератури, 2007. – 524 с.
4. Вачугов Д.Д. Практикум по менеджменту: деловые игры: Учеб.пособие. / Вачугов Д.Д., Кислякова НА. – М.: Высш. шк., 1998. – С.13-14.
5. Веснин В.Р. Основы менеджмента / Веснин В.Р. – М.: Об-во «Знание» России. – 1996. – 472 с.
6. Вейл Н. Искусство менеджмента. Новые идеи для мира хаотических перемен. / Вейл Н.– М.: Новости, 1993. – 244 с.
7. Виханский О.С. Наумов А.И. Практикум по курсу: «Менеджмент» / Под ред. А.И. Наумова. – М.: Гардарики, 2005. –281 с.
8. Гірняк О.М. Менеджмент: теоретичні основи і практикум: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти. / Гірняк О.М., Лазоновський П.П.– К.: «Магнолія плюс», Львів: Новий світ -2000», 2003. – 336с.
9. Глухов В.В. Менеджмент: Учебник / Глухов В.В. – СПб.: Специальная

література, 1999. – 700 с.

10. Гроув З.С. Высокоэффективный менеджмент / Гроув З.С. – М.: Филдинг, 1996. – 286 с.

11. Друкер П. Эффективное управление. Экономические задачи и оптимальные решения / П. Друкер – М.: Фаир-Пресс, 1998. – 288 с.

12. Дункан Д.У. Основопологающие идеи в менеджменте: уроки основоположников / Д.У. Дункан – М.: Бек, 1995. – 486 с

14. Егоршин А. П. Управление персоналом. – Н.Новгород: НИМБ, 2003. – 720 с.

15. Жигалов В.Т. Основи менеджменту і управлінської діяльності / Жигалов В.Т, Шимановська Л.М. – К.: Вища шк., 1994. – 223 с

16. Завадський І. С. Менеджмент. – У 3 т. – Т.1 – 3-вид., доп. – К.: Вид-во Європ. ун-ту. – 2001. – 542с.

17. Кравченко В.О. Основи менеджменту: Навчальний посібник /В.О. Кравченко – Одеса: Атлант, 2012. – 211 с.

18. Кузьмін О.Є. Основи менеджменту / Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. – К.: Академвидав, 2003. – 402с.

19. Ладанов Н. Ф. Практический менеджмент / Ладанов Н. Ф. – М, 1995. – 492 с.

20. Мартиненко Н.М. Основи менеджменту: Підручник. – К.: Каравела, 2005. – 496с.

21. Мескон М. Основи менеджмента / Мескон М., Альберт М., Хедоури Ф. – М.: Дело, 1992. – 701 с.

22. Мошек Г.Є., Гомба Л.А., Казмерчук Н.Г., Поканевич Ю.А Сучасний менеджмент у питаннях та відповідях. – К.: Київ. держ. торг.-екон. ун-т, 1999.

23. Окорський В. П. Основи менеджменту: Навчальний посібник. / В. П. Окорський. Рівне: НУВГП, 2009. – 400 с.

24. Осовська Г.В. Основи менеджменту / Осовська Г.В., Копитова І.В. – Практикум: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2005. – 581 с. Київ

25. Осовська Г.В. Основи менеджменту: Навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів / Осовська Г.В. – К.: „Кондор”, 2003. – 556 с.

26. Охріменко А.Г. Основи менеджменту: Навч. посіб. – К.: Центр навч. літератури, 2006. – 130 с.

27. Правий В.В. Основа кадрового менеджмента / Правий В.В., Дятлов В.А. – М.: Дело, 1997. – 336 с.

28. Пушкар Р.М. Менеджмент: теорія та практика. / Пушкар Р.М., Тарнавська Н.П. Підручник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Тернопіль: Карт-бланш, 2003. – 490с.

29. Роббинз, Стивен П., Коултер, Мзри. Менеджмент, 8-е издание.: Пер. англ. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2007. – 1056 с.

30. Соболев С.М. Менеджмент: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц./ Соболев С.М., Багацький В.М. – К.: КНЕУ, 2005. – 225 с.

31. Стадник В.В. Менеджмент: Посібник. / Стадник В.В., Йохна М.А. – К.: Академвидав, 2003. – 464 с.

32. Стеценко І.Т. Основи менеджменту: Хто такий менеджер: Навч. посібник. – К.: А.С.К., 2004. - 221 с.

33. Тактика особистої роботи менеджера. – Ів.-Франківськ, 1996. – 188 с.

34. Уткин З. А. Профессия – менеджер. – М.: Экономика, 1992. – 176 с.
35. Уткин З. А. Управление фирмой. – М.: Акалис, 1996. – 515 с.
36. Фатхутдинов Р. С. Система менеджмента: Учеб.-практ. пособие. – М.: АО Бизнес, 1996. – 368 с.
37. Хміль Ф.І. Основи менеджменту. підручник 2-ге вид., випр., доп. / Хміль Ф.І. – Київ: – К.: Академвидав, 2007. – 576с.
38. Хокард К., Коротков И. Принципы менеджмента. Управление в системе цивилизованного предпринимательства, 1996. – 224 с.
39. Черваньов Д. Менеджмент: терміни, тести, вправи, завдання, навчальні конкретні ситуації...: Підручник. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2009. – 853 с.
40. Щербина О. В. Менеджмент. Презентаційний курс : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. В. Щербина; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". – К. : КНЕУ, 2012. – 228 с. : рис., табл. - (MBA-studio) (Центр магістерської підготовки)

Допоміжна

1. Акулов В.Б. Теория организации: учеб. Пособие / В.Б. Акулов, М.Н. Рудаков. – Петрозаводск:ПетрГУ, 2002. – 192с.
- 2.Баб'як М. Роль менеджменту в аграрному виробництві / М. Баб'як, В. Зінкевич // Збірник наукових праць Луцького національного технічного університету. – Випуск 7 (26). Частина 3. – Луцьк, 2010. – С. 3 – 9
3. Василенко О.П. Менеджмент організацій: навч. посібн. / О.П. Василенко, Г.О. Коваленко, О.О. Поліщук. – Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2010. – 490 с.
4. Вітлінський В.В. Накопичення, ризик у менеджменті. – К.: Бофистен, 1996. – 366 с.
5. Глуценко Е.В., Захарова Е.В. Тихонравов Ю.В: Теория управления / Учебн. курс. – М.: Вестник. 1996. – 332 с.
6. Мильнер Б.З. Теория организации: ученик / Б.З. Мильнер. – М.: ИНФРА-М, 2009. – 864с.
7. Монастирський Г.Л. Теорія організації: навч. посіб. / Г.Л. Монастирський. – К.: Знання, 2012. – 319 с.

13. Інформаційні ресурси

1. www.m21.ua
2. www.management.com.ua